

samen

De praktijk van de Wmo • Onderzoek doen is op de trom slaan • Samenwerking met Movisie

Kwetsbare mantelzorger behoeft meer aandacht

De gemeente Zwolle heeft het Centrum voor Samenlevingsvraagstukken benaderd voor het uitvoeren van een onderzoek naar mantelzorgers in de gemeente. José Baars en Femmianne Bredewold hebben vele mantelzorgers gesproken en hun problematiek in beeld gebracht. Dat resulteerde in het rapport *'Kwetsbaar evenwicht'*. Kwetsbare mantelzorgers zijn jongeren, mensen die de zorg hebben voor mensen met een beperking of psychisch probleem en ook mantelzorgers uit allochtone milieus. Het onderzoek brengt soms schrijnende situaties in beeld en laat ook zien dat de aansluiting tussen ondersteuningsaanbod en hulpvraag te wensen over laat. De gemeente Zwolle en het Steunpunt Informele Zorg gaan verder beleid maken op basis van dit onderzoek.

Er is nauw samengewerkt met Nieske Huisman van het Steunpunt Informele Zorg. Wat vindt zij van de uitkomsten van het onderzoek? "Met standaardvragen die er in onderzoeken aan mantelzorgers vaak gesteld worden, kun je meestal niet zoveel. Vragen als 'Vind je het zwaar om mantelzorg te verlenen ja of nee?' zeggen niet zo veel over de mantelzorger zelf en van zijn/haar beleving van de zorgsituatie. Maar in dit onderzoek staat juist de beleving van de mantelzorger centraal. Door nauw samen te werken met de onderzoekers, mee te kijken met de ontworpen vragenlijsten en doordat de onderzoekers diepte-interviews hebben gedaan, zijn er hele mooie onderzoeksresultaten behaald

en er ligt nu een rapport waarin de diverse verhalen van mantelzorgers tot hun recht komen". Op de vraag wat Nieske belangrijke uitkomsten vindt, geeft ze aan dat ze het van belang vindt dat door dit onderzoek de hiaten zichtbaar zijn geworden die er zijn op het gebied van doorverwijzing naar de ondersteuningsmogelijkheden voor mantelzorgers. Veel kwetsbare mantelzorgers zijn niet bekend met het Steunpunt Informele Zorg. "Het onderstreept dat je moet blijven investeren in het onder de aandacht brengen van het belang van signalering en doorverwijzing van mantelzorgers bij de verschillende professionals waar mantelzorgers mee in aanraking komen. We zijn bezig na te denken hoe we ervoor kunnen zorgen dat verschillende partners in de stad zich verantwoordelijk voelen voor de mantelzorger". Het Steunpunt Informele Zorg is al volop met de uitkomsten van het onderzoek aan de slag. Ook is de samenwerking versterkt om de GGZ-mantelzorgers nog beter te kunnen ondersteunen.

Het rapport *'Kwetsbaar evenwicht'* wordt op donderdagmiddag 2 juli aangeboden aan wethouder Erik Dannenberg van de gemeente Zwolle.

Femmianne Bredewold

Symposium 'Kerk in de samenleving'

18 september, Zwolle

De Wmo heeft kerken meer bewust gemaakt van hun maatschappelijke rol. Maar hoe kunnen kerken deze rol invullen? Hoe staat het met hun relatie met plaatselijke overheden? Op welke manier kunnen kerken hun externe diaconaat alleen of samen met andere kerken en organisaties inrichten?

Over deze vragen houdt het CvSv samen met het Platform 'kerk en Wmo' op 18 september a.s. een symposium in het Stadhuis van Zwolle. Het symposium is bedoeld voor kerkelijk leiders, predikanten, diakenen en allen die goed geïnformeerd willen raken over de relatie kerk en Wmo. Sprekers zijn onder meer dr. Sophie van Bijsterveld (Universiteit Tilburg) over de verhouding tussen kerken en de overheid en prof. dr. Herman Noordergraaf (Universiteit Leiden) over de vormgeving van kerkelijk diaconaat in de samenleving.

Meer informatie is te lezen op:
www.samenlevingsvraagstukken.nl

*H*et CvSv start samen met het NPV, Vita Valley en Mezzo een onderzoeksproject 'Christelijke mantelzorg'.

Centrum voor Samenlevingsvraagstukken

Gereformeerde Hogeschool

Als je gelooft in je werk!

Wie dan zorgt...

Op verzoek van Focaris hebben het CvSv en het Prof. dr. G.A. Lindeboominstituut een toekomstverkenning gedaan voor christelijke zorgaanbieders. De vraag hoe identiteit in een groeiende vraagmarkt kan worden ingezet, wordt in het rapport 'Wie dan zorgt?' beantwoord. Het rapport is op 20 maart tijdens het afscheidssymposium van Henk Jochemsen aangeboden aan Bart Nitrau, bestuursvoorzitter van Focaris

Op de foto (v.l.n.r.): Dora Schiphof, Japke Nynke de Haas, Henk Jochemsen, Roel Kuiper en Bart Nitrau

Onderzoek onder senioren in Groningen

In het najaar van 2008 heeft het CvSv in tal van kerkelijke gemeenten in de regio Groningen onderzoek gedaan onder 60-plussers.

Doel was om helder te krijgen hoe de senioren hun leven inrichten, welke activiteiten zij (willen) ontplooiën, hoe het staat met hun sociaal netwerk, en in het bijzonder in hoeverre onder deze groep kerkleden bijzondere pastorale en diaconale behoeften leven. Dit alles met het oog

op de vraag: benaderen wij senioren wel op de juiste manier? Of gaan we uit van stereotype beelden van 'ouderdom' die helemaal niet blijken te kloppen? Zijn ouderen 'uitgerangeerd', ook in het kerkenwerk, of ligt hier een 'zilveren kracht'? Dit onderzoek is nu bijna afgerond en wordt binnenkort gepresenteerd. In de volgende nieuwsbrief zult u hier meer over kunnen lezen.

Wieke Malda

Gelderse Wmo-projecten slaan aan

Vorig jaar ontving het CvSv een grote subsidie van de provincie Gelderland om Wmo-onderzoek uit te voeren. Specifiek wil de provincie dat het CvSv gemeenten helpt bij het in kaart brengen van sociale samenhang.

In Nunspeet is vorig jaar een onderzoek afgerond. Dit jaar wordt begonnen in Westervoort en Putten. Nog enkele Gelderse gemeenten staan op de rol om deel te gaan nemen. Het CvSv heeft een onderzoeksinstrument ontwikkeld om sociale samenhang te kunnen meten en hier vervolgens conclusies aan te verbinden waar gemeenten beleid op kunnen maken. "Alle gemeenten die uitvoering moeten geven aan de Wmo, komen vroeg of laat voor de vraag te staan hoe het in hun gemeente gesteld is met leefbaarheid en sociale samenhang. Zij willen hun uitgangspositie kennen en hun sociale ontwikkelmogelijkheden", zegt lector Roel Kuiper. "De kracht van dit onderzoek is dat het een beeld geeft van de informele kant van de samenleving, de kant waar actieve burgers en organisaties elkaar kunnen versterken. Wij hebben daarbij ook steeds het oog op de rol van kerken. Dat is een specialiteit die wij toe kunnen voegen vanuit onze identiteit. De onderzoeken geven overigens ook een beter fundament voor buurt- en wijkwerk". De onderzoeken leveren het CvSv een schat aan kennis op over lokale zorg- en welzijnsituaties, vrijwilligersinzet, de werking van informele netwerken, buurt- en wijkwerk, de rol van de buurtprofessional. Het plan is hier de komende jaren meer over te publiceren. Naar verwachting zullen deze onderzoeken ook in Overijssel worden uitgevoerd.

Samenwerking met Movisie

In het kader van de lokale Wmo-onderzoeken heeft het CvSv samenwerking gezocht met Movisie in Utrecht. Dit heeft erin geresulteerd dat onderzoeker drs. Marleen Alblas van Movisie is gedetacheerd bij het CvSv en deelneemt aan het onderzoekswerk. Op deze manier vindt kennisuitwisseling plaats tussen Movisie en het CvSv. Er zijn plannen om samen een conferentie te organiseren over religie en sociale samenhang.

'Onderzoek doen is op de trom slaan'

Kennismaken met José Baars-Blom

Enkele jaren geleden schreef ze *De Onschuld voorbij... Over reformato- rische cultuur en wereld- bestormende meisjes*. Het boek kreeg veel aandacht, omdat het een boeiende inkijk gaf in de leefwijze van reformato- rische jongeren. Nu is José Baars-Blom onderzoeker bij het CvSv en nog steeds be- gaan met jongeren. Over het onderwerp kinder- mishandeling sprak ze dit

jaar op een dag voor christelijke schoolleiders. "Ik heb iets met jongeren en vooral met jongeren die in de knel komen. Ik weet ook niet precies waarom. In de Talmud staat: 'Als je een mens redt, red je de hele wereld'. Dat idealisme heb ik wel in me".

José leidt momenteel een onderzoek naar sociale samenhang in Putten. Eerder werkte ze mee aan het onderzoek naar sociale samenhang in Nunspeet en mantelzorg in de gemeente Zwolle. "Onderzoek doen is leuk," zegt José, "maar het moet wel tot iets leiden. Onderzoek doen heeft iets van op de trom slaan: de resultaten brengen beweging. Daarin komt naar voren dat het onderzoek dat wij doen praktisch relevant is."

José merkt op dat er voor de onderzoeken naar sociale samenhang veel belangstelling bestaat. Veel gemeenten worstelen met de vraag hoe ze de samenleving kunnen activeren. "Het succes van de door ons ontwikkelde benadering is dat het mogelijk is om de samenleving ook steeds te betrapen op wat goed gaat ofwel wat formeler gezegd: de aanwezige krachtlijnen. Door die krachtlijnen te benutten en tot voorbeeld te stellen wordt het relatief eenvoudiger om beweging te brengen en daadwerkelijk positieve veranderingen te realiseren."

"Ik ben docent in de minor Samenlevingsopbouw die binnenkort ook wordt aangeboden als leergang voor externe relaties uit het werkveld. Binnen het onderwijs verbinden we theoretische inzichten met resultaten van praktijkgericht onderzoek. Met regelmaat geven we als onderzoekers ook buiten school lezingen of leveren we bijdragen aan studiedagen. De onderwerpen van onderzoek geven tevens aanleiding om te publiceren: in vaktijdschriften, wetenschappelijke uitgaven en onlangs ook een boek ten behoeve van het hogere sociaal agogische onderwijs."

De praktijk van de WMO

Onderzoeksresultaten
lectoraten social work

Onlangs verscheen het boek *De praktijk van de WMO. Onderzoeksresultaten lectoraten social work*. In dit boek zijn bijdragen van CvSv-onderzoekers Femianne Bredewold, José Baars-Blom en Marja Jager- Vreugdenhil opgenomen.

De bundel geeft een beschrijving van negen onderzoeken op het terrein van de Wmo. Zij geven inzicht in de werking van de wet en de gevolgen ervan voor de hulpverlening. Aan de orde komen o.m. de effecten van dwang en drang op de leefbaarheid in probleemwijken, het bevorderen van actief burgerschap in grote steden en de gevolgen voor de opvoedingsondersteuning.

De onderzoeken zijn, veelal in opdracht, uitgevoerd door lectoraten die actief zijn op het sociaal agogisch terrein en nauw samenwerken met bijvoorbeeld gemeenten, woningcorporaties, welzijnsinstellingen en de politie. Er wordt niet alleen een beschrijving gegeven van de opzet en uitvoering van de onderzoeken, maar ook besproken wat de uitkomsten kunnen betekenen voor de beroepspraktijk. Zo wordt duidelijk dat het verhogen van de leefbaarheid van buurten en wijken begint met het creëren van aantrekkelijke voorzieningen voor kinderen en jongeren, dat deconcentratie in de maatschappelijke opvang bijdraagt aan de arbeidsparticipatie door dak- en thuislozen en dat huis-aan-huis bezoeken een middel zijn om de veiligheid in probleemwijken te vergroten. Ook wordt aangegeven wat de komst van de Wmo betekent voor de beroepsopleiding voor het sociaal agogisch werk.

De bundel is daarom niet alleen interessant voor degenen die geïnteresseerd zijn in de werking van de Wmo. Ook zij die willen weten wat de nieuwe wet betekent voor het profiel van de toekomstige sociaal werkende zullen dit boek met belangstelling lezen.

De praktijk van de WMO. Onderzoeksresultaten lectoraten social work, Rick Kwekkeboom, Marja Jager- Vreugdenhil (red.), Uitgever SWP

Studenten aan het werk

Hoelang is het gesteld met de informele zorg binnen de kerkgemeenschappen in de gemeente Elburg? Waaruit bestaat die zorg nu precies? Waar liggen knelpunten of mogelijke hiaten? Om dat helder te krijgen heeft de gemeente Elburg het CvSv gevraagd onderzoek te doen.

Onderzoek naar informele zorg vanuit kerken

In het kader van hun afstudeeropdracht werd het onderzoek uitgevoerd door Marleen Klopenburg en Akkie Wiskerke. Marleen en Akkie studeren Social Work aan de Gereformeerde Hogeschool en hebben als specialisatie gekozen voor de minor Samenlevingsopbouw. Ze hebben speciaal gekeken naar de rol van de kerken in de Elburgse samenleving. Ook de onderlinge samenhang en afstemming met andere maatschappelijke organisaties en de mogelijke knelpunten daarin werden belicht. Bij dit onderzoek zijn de kerkgemeenschappen binnen de gemeente Elburg nauw betrokken.

WORKSHOP

'Bewezen effectiviteit en maatschappelijke participatie'

Femmianne Bredewold geeft een workshop tijdens de HSAO-leergang 'Bewezen effectiviteit en maatschappelijke participatie'. De leergang vindt jaarlijks plaats en is een initiatief van de HSAO-lectoren in Nederland. Lectors en onderzoekers ontmoeten elkaar en bespreken elkaars werk. De leergang is dit jaar georganiseerd vanuit het CvSv (16 en 17 april). Onderzoekers van het CvSv verzorgden workshops. Klazien van Hulst en Femmianne Bredewold presenteerden in hun workshop een instrument om de effectiviteit van netwerkondersteuning (door vrijwilligers) te meten.

Meer weten en lezen

Er zijn bij het CvSv diverse rapporten en publicaties beschikbaar op het gebied van sociale samenhang, vrijwilligerswerk, buurt- en wijkwerk. Bent u geïnteresseerd geraakt in de onderzoeken die bij het CvSv zijn uitgevoerd? Laat het ons weten, wij geven u graag meer informatie. U kunt onze publicaties bestellen via www.samenlevingsvraagstukken.nl

Centrum voor Samenlevingsvraagstukken

Lector: Prof. dr. Roel Kuiper

Onderzoekers: Drs. José M. Baars-Blom
Drs. Femmianne Bredewold
Klazien van Hulst MSc
Ir. Marja Jager-Vreugdenhil

Wieke Malda Ma
Jeannette Slendebroek- Meints MSc
Ir. Marja Jager-Vreugdenhil
Drs. Christel van Til-Teekman

Lezingen en spreekbeurten

Medewerkers van het CvSv treden regelmatig op buiten de deur. Een greep uit de optredens van de afgelopen maanden.

Roel Kuiper

Marja Jager-Vreugdenhil

Femmianne Bredewold en José M. Baars-Blom
Femmianne Bredewold
Femmianne Bredewold en Klazien van Hulst
José M. Baars-Blom

- Spreker op conferentie gemeente Zwolle 'Wmo in de buurt' (4 juni)
- Lezing voor FEO over het rapport 'Wie dan zorgt' (13 mei)
- Workshop op 'Wmo in de buurt' (4 juni)
- Lezing over Wmo en Participatiebudget op de Startconferentie Participatie Regio Noord-Veluwe (22 april)
- Lezing 'Van mee moeten doen naar samen leven', op de relatiedag van MEE-UGV (17 april)
- Uitreiking rapport 'Kwetsbaar evenwicht' (2 juli)
- Workshop op 'Wmo in de buurt' (4 juni)
- HSAO-leergang, workshops sociale netwerkondersteuning voor dak- en thuislozen (16 en 17 april)
- Symposium Vrije Universiteit Amsterdam 'Religie in een liberale democratie: routes en attitudes' (15 mei)
- Bijdrage over reformatorische cultuur tijdens studiedag Driestar College (4 mei)

Gereformeerde
Hogeschool

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het Centrum voor Samenlevingsvraagstukken (CvSv)

Het centrum is verbonden aan de Gereformeerde Hogeschool

Reageren is mogelijk via:

samenlevingsvraagstukken@gh-gpc.nl

Adres:

Grasdorpstraat 2, Postbus 10030, 8000 GA Zwolle, tel. (038) 425 55 42

website:

www.samenlevingsvraagstukken.nl

Digitale Nieuwsbrief ontvangen?

jfaber@gh-gpc.nl